

РУССКИ НОВИНИ

Преб. Dr. I. B. Višošević rektor grkl. sjeimeništa Zagrebl. gornji grad

ЗА РУСИНОХ У КРАЛЬОВИНИ ЮГОСЛАВИЇ

Виходза кожди тидеень. — Предплатя на рок 10 Дин., на пол рока 30 Дин. За Америку и друга краї 2 доларя рочне.

Предплату и шикки писма до Редакції и Управи треба поси- лати на адресу: „Руски Новини“ Пшкоревци (Югославия).

Напредок... напредок!

Часи нешкайти чезки наволац — гвари еден немецки учени — банално, празно слово; треба их кирвавима волац.

Зломи у шикких линийох господарского, политичного и културного животу осетел и наш швет на себе. Потрафела и нас барз, аж пребарз шветона скрута. Але попри тому чи муши нас то зламац так, да ше не можеме рупиц але стай, чекац безпомоцио ратунок од лепших часох? Чи и нешка, кед ше преиц палого швета нацатли цемни хмари зна, цо ма присц, дужносц да ше дзвигаме будуци културни тековини, престала? Винагра, же так. Прикладох на то велно, аж сумно споминац. Чи би вец не мудра випатрала порада: да зложиме руки, споминаме гварто, цо ше з благих презицих часох не враци и так дочекаме шмери, котра придзе, бо замерама — як то уж на тим месце нераз подцагнуто. Чи би не було лепше, да шикко цо зме зробели препуциме другима, котри нас прегажа?

Але точ о нами не описне, чи ше часи поправа, чи не, у своїм штредовиску можеме себе ушорид обставити так, да нам точ кунцик будзе лепше. То нас ище як дзеци учели, же кажди ковань свойого щесна. Наука тотя не страцела свойо значене. Способи, як то посцитнуц, не чезки. Шобиц и чувач свойо, почитовани будзе, вест пропаганду свойого и др., цо ми як людзе заграги за Просвиту и поступ добре знаме.

И ише цошка, у чим найвещей гришиме: не патриц на прешлосц. Не указовац на велки дїла, котри ше зробебело. Прешлосц наша од перебудени 20-тих рокох до нешка мала шветлих моментох. Уж идея, да ше до нашей цемноти рупи шветло прослищени, заступуе на велке почитоване. А самц дїло организоваия просвितिх дружтвох од незвычайней лажносци за нас не, ра-

хуцици ту засновано библиотски напсїи и видаване Новиох. И право да ше з нашу прешлосцу пошосиме. Але чезко нам, кед видзвиговане и шветле прешлосца будзе, як териз скоро цо в, пропона дашнатов розквиту. Бо, як гвари еден наш чзовек, зос прешлосци можеме цем тельо, научиц, же зме мало робели. И зато най нам будзе пред очми старе, але ише единак шикже и моине, гасло: Напредок... напредок! Забуц на прешлосц, зламац чезку терашносци и — контра ярем ярем (наздаван ше проци палї) — жити у духу красного «Ютре».

(Жк то старе о тим писан, але як и нове! А вец ише я, плади, да дзелїм науки!)

Напредок... напредок!

С. Саламон.

Помоц презадлуженим парастом.

На 11. септембра була у Осижку „схадака задлужених парастох“. На тей схадаки, котру организовал редактор „Народного Господара“ у Осижку Штефан Чмелик, були парасты з котарох: Осижк, Дяково, Вуковар, Брод, Сомбор, Дарца, Осажаци и з других. Понеже схадака була дошлелобозвена од власцох лем 11. септембра, зато не могло присц такє число лицох, як би сама ствар заслужовала. На тей схадаки бездедовало ше о тим, як да ше по- може задлуженим парастом, котри у тей кризи шорово свойх алуствох одплацовац не годни. На концу була принята резолюция, котра послала влади у Београду. Тотя резолюция барз поучна на ю зато ту припошиме:

„Кральовескї Влади у Београду.

На нешкайвей схадаки собрани парастк з Баранї и Сриму розпатрели чезке стани парастох, у котре вони пре задлуженосц пришли.

Шикки присутни глїбоко ошведочени, же за польгчанє терашней (саадовескї) кризи нужно, да ше ушори финансииска и кредитни обставити на валалох и да ше приходи параста вировнаю з його потребами и дужносцями. Катастрофалне паданє цени шикких парастких

виробох, кризе у ремеслу и индустриї, пазна- метана безработносци и нарататку криза у банкох привели параста земледїлац у барз прикре положение. Презадлужени параст купуе и слабе плаци. А понеже нема кредитя муши куповатиц ки за готови пенек. Да голєм кельо-кельо по- одплаца, цо плацици ма, приноси параст ма личи шикже, цо ма за предаї и предава точ цо чим и остатї мех жита, котри му можебуц уж на ютро будзе потребни за хлеб.

Од шиккого зна, цо параст цешка териз найвещис ало презадлуженосци. И прето пита- не, як параста з алуствох земледїлацї то пай- важнейше питање за цалу земледїлску класу и за саму державу. А понеже банки цешка не може поможити парастом виконац ите з длуства, бо не маю готового капиталя и беру високи камати, прето тото питање най ше ушори на кооперативним (адружним) темелю, а держава най будзе гарант.

Терашнї закон о зацити парастох най ше предлужи так длуго, док ше не привани нова закон о парастких алуствох.

Да ше зна, кельо вст парастких алуствох, най тотя, цо цешка можичем, приняв власном, кому и кельо покичели, под пки камати и кельо їм дотички параст уж алуства одплацел.

Треба да ше осную Земледїлски Комори, котри би заступали интереси земледїлацох, сличво як цо маю свойо комори тарговец, ремеселници и работици. Земледїлац су гваря едина друштвена класа, котра нема свойого заступництва. При тей Земледїлскї Комори бул би и Земледїлски Бранителски Суд, котри би бранил интереси земледїлацох и судел у их спорох.

Шикка роїпта у предмету парастких алуствох най ше коньчи без плащавя таксох цилком за дармо“.

Жк видяме шикки то добри и муци ствари, цо ше у тей резолюциї шиквоца. Треба лем добрей дзекї, та би ше могло кельо створиц за польгчанє земледїлскї долї.

УКРАЇНА.

Пропанда ва нашо часописи. У Львове догварели ше шикки национали украинска редакциї и новинаре, же велки есептер ма бул мешац пропанда украинских часописох.

Влада у Швеце новини ше отримую най-всцей од оглашок. Аза Украйну у Галичини не маю великих фабрикантох и торговцох, котри би давали ставно велики оглашки, як то виланже у других народох. Крім того у каждой держави доставляю велик новини омец од своей держави. Ми де жалю своей держави не може и прето нашо явини отримую ше лем од предплатничох. Найгорши су тоти предплатници, котри новини беру и читаю, а предплати не плаца. То гробаре народней просвити. Прето у Львовѣ заключили, же од терас ай єди новини не буду ше посилад нікому на борг. Канди културни и лем дакус свидоми царох патрика своєю новини и шарово их плаци. Чом би того не могли зробити и ми?

През цали мешац октобер буду редакторе наших новинох примаю по векших местах писали о важности новинох за єден народ и о служности предплатничох.

При той нагоди спомыае, же год нашо „Руски Новини“, маю пумне число добрих и шарових предплатничох, котри на време своєю служности окончую и предплату у шоре плаца, зато єст єди часц — за терас слава Богу не велика — таких, по ай тотих 20 дашари предплати за прешан 1931. рок не намирели! А новини примаю, читаю и плаца им ше и пача, кед не пригварю. Чом же не посилаю предплату? ... А нас мало и прето не шме бук ай єдного, котри би предплату не намрел.

Коло Немецкого наоружаня

Кружя ше терас цала європска политика. Кашлер фон Папен вживел, же Немецка не плаца за тим, да ше цо вецей наоружа, але лем за тим, да ше и други держави у першим шоре Французка, розоружаю до того степену, на котим стої немецке наоружанє, але ше инк други держави не ссу розоружан. год неспрестано доказую, же су и радей дунки проши наоружовани. На конференци за розоружанє у Женевѣ Немецкей єст и прето конференция не зна сама, ко ма робити. Пишу повини, же ше у Лондону маю аєсп делегати Італїї, Немецкей, Англиї, Французкей и Америки и там маю найси дажє ринєтє немецко-французкого спо-

ру пре наоружанє чя там пре розоружанє и так будеме маю ище єдну конференцию, ятод да зна и тих, цо до терас були, ище не сати. Робити треба широ и отворено на умирелю шово, и ше конферирати, бешедовати и бешедовати. Па голем да того бешедовакє шире? ...

Польска

церки од кризи можебуц найвсцей. Єдина є оца Румунска у ише горших обставинох. Найвсцей церкви Польска од того, же Немецка не сче ніч од Полякох купуват. Сторей ше Поляци хвалали, же им Немецка не треба, же вони ше Немецох не боя, але терас ше указало, же гадзова и цариска война, котру волаж Немецка проти Польскей, на тот способ, же прецречела уважанє польских фабричних и парастких виробох до немецких крайох, привелла Польску до такой бида, же ратунок барз чезко найси. Нашик ма Польска єден мялион безработних роботничох. По цалей держави єду тисячи єкунторох и беру за порцию шикхо, по залапа. На драже претресаю людєм кишкє и до найду беру за порцию. Таки закон там випод. — Правда, же тому досц крива и обца шветлая крива, але барз вельо крива и нерозумна полька политика катропєтє своєм сущедом. Поляци лознати як бара пиши и гербєк людєв. То уж цали швет зна а то їм у живєтє вельо чкодєлє.

У Греческей

трешенє жємєтє ище не престало. Каждый дзєнь єдино приходєтє новє трешєнє, цайлєкєй у євєрних крайох и на островох. Єден пали остров прєтєдєлєтє у морю и на нїм ше задалє 250 жєтєльох, цо на тим острову жєлє. Влада одрезєлє 60 милионєв драхми за помоц настрадалому народу. (Єдиа греческа драхма нашо 3 дєкєри).

Пре Бєсарабїю

не можє нїц повєдєтє Румунска и болышевїкє, котри терас ссу заключєтє муншєкє дєгварку о прїєтєльствє. Румунє ссу, да ше у тєй дєгваркє болышевїкє одрєкєтє права на Бєсарабїю и прїзнаю, же вона румунска, а

болышевїкє на то не прїстєлєтє. Прето ма румунска влада вельо брїтє, да задоволи болышевїкєх и словє Румунєх, котри трїмаю Бєсарабїю за чисто Румунску жєм. — Як ми уж раз писали, євєро половина жєтєльствє у Бєсарабїї то нашо брєдє Русинє-Українє, а остєлє часц жєтєльствє барз азнєлє: Румунє, Болгарє, Москєвє, Жидє, Поляци и други.

У Мадярскей ноєа влада.

У Мадярскей вєцєй тижнї була криза влєди. Терас нову владу уложєл булєтє войнє мїнїстер Гємбєш, котри єст вєснє мїнїстер. Гємбєш повєнєтє як велькє мадярскє патриот, котри би сцєл обновиц стару вельку и мєнєтє мадярску державу. Вон уж вживєл, же ше будє борити проти мировних дєгварєох, котри Мадярєх укривєлєлє и не зна, дє ше Мадярска можє шлєбєдєно розвївєтє.

Кни Силвєстєр:

Катакомби.

Двє ше находєтє катакомби? Можє вєсцє, же у євєрних крайох, котри спєдєлєлє до держави Римлянєх. Найвєсєй катакомби є у Римє — коло 40, у Италиї будєтє повєдєтє єст єх у Франциї, Немецкей, у Африкє — єст вельо бо там писковитє жєм и у нїй досц чезкє катакомби викопєтє; у Малєй Азиї, у Грециї; у нас єст коло Силитє.

Як уж булє повєдєтє скорєй катакомби булє хриєтиєвскє шитєри. Та не раз можє читєтє, же ше там хриєтиєвскє скривєлє прєд поганєми, або же ше там сходєлєнє на богослужєнє. Кєльє у тїм єст правди? Пєшкє же зна, же ше хриєтиєвскє скривєлє до катакомбєх лєт барз рєдкє за найкривєлєнєх прєганєнєох и лєт на краткє час, бо за катакомби янєлє римска полиция та євєкє можєлє до нїх вєйтє, як ше то дєскєлє раз и урєфєлє. Тиж ай богослужєнє ше там зєвєтєлєнє не окєнєчєвалє, бо катакомби не маю такєй вєлькєй капєлєкє, дє би ше лєкшє числє жєрєнєх можєлє зєбрєтє. Катакомби булє спєциєлєно викопєлє на то, дє хриєтиєвскє маю лєт жєртєвєх ховєтє. Видєтє то и зєс жємєтє, дє катакомби викопєлє. Тотє жєм

П. Матисєвич:

Страцєни сїн

Євангєлєска драмєтична прїчтєа у штирох дїлєох.

(З хорватского прєложєлє Гєбор Букаткє).

ОСОБИ:

- ОСИФ, оцєц
- ЯНКО, старши сїн
- ЯКОВ, младши сїн
- ШИМКО, слуга у Осифовим домє
- АНГЄЛ
- ДІЯВОЛ
- КАРЧМАР МИХАЛ
- ПЕРШИ ПАРЄСТ
- ДРУГИ ПАРЄСТ
- МАРТИН
- ДІОРА
- ВЄЦЄЙ МУЗИКАНТОХ за сцєну

ДІЯ I.

У Осифовєй хижї. Стєвєри у хижї зєс шикєм прїпрєстє. У правим углє стєлє и зєвє карсєцєлє. На єдинєм карсєцєлє уєдєлє Шимкє. Зєвєтєлє лє дєвєкє.

Шимкє сам.

ШИМКО: (станє и шєйтє шє). Поц ємєнє. Перши когутє уж дєвєно одшєвєлє, а я ище буєнє (пацагє шє). О, як мє болєтє мойє старє косцє. Прєз цали богєвєтє дзєнє служєтє

вредного гєвєду, а в поцє єго чєкам страцєного сїна. И так то уж мєшєвєцєми. Шє не убивє мє тєлєо ай старєсцє, кєльє мє убивє тотє яєспєнє. — Але цо знам? — Мушкє. — Слуга сєм на мушкє слухєтє своєго прєдобрєго гєвєду. У тїм сєм домє од своєй младєсцї. Тримєл сєм на своєх рукох и старшого и младшого гєвєдєного сїна, а одєдєлє їм мац умєрлє, мєрковєлє сєм на нїх, як на своєо очї.

А єтє терас и по воцї мушкє чєкєтє на младшого сїна Янєвє, док шє не вєрєцє. А кєд ище прїдєтє пивєнє дєлєу, мушкєтє го змєсцїтє до шєцєлє и шикєкє кєтєцє прєд старшим брєтєм. Тєм єтє и я и гєздє оцєц му, але цо нам вєрєдєтє, кєд вон сам не тєй. О бидєнє вон! Лєм єтє дружнї брєтє, а оцєвє прєкосєнє (станє). У тєй хижї вєлєо шє скривєтє, тєй в прєкосєнє. А кєд шє то шикєкє цєкє, бєйм шє, дє кє будє вельє гирмєнє, а захрєнєтє лєс Божє и горшого (Стєнє прєд публицєу, рєширє руки и дєвєтє їм як висєкє глєвє, попатрї малє гєрє и гутєрє);

„О мєлєсєрднї Ножє! Отклєнєтє нєпєсєцє, котрє прїнєрєвєнє, дє спєдєтє на тот дом. (Остєвє так краткє час зєвєтєтєтємє рукамє).

Шимкє и Янко.

(Дєк Шимкє так стєй и молїтє, Янко прїходєтє на лєвє дєвєрє, станє кє нїм, рєширє руки, як и Шимкє, на гутєри).

ЯНКО: И я прїстєвєлєтє тє молїтєвє добрєго Шимкє.

ШИМКО: (гарлє шє), Янку! Тє слухєлє?

ЯНКО: (мєлєдє смутнє на карсєцєлє) Гєй. Слухєлє сєм, але итє сєм не чує, лєм то, цо уж знам. Шє уж цєл рєкє як мєркуєлє на шикє своєго брєтє, бо видєтє, же тє и оцєвє прєдєлєтє шикєкє скривєтє. Справєлє сєм шє, як дє итє о тїм нєвєнєм.

ШИМКО: Опрєсцє мє, Янку, а так мунєлє рєбїтє, бо мє твоєй оцєцє так рєсказєлє, дє шикєкє прєд тобє тєм.

ЯНКО: Як дє я євєнє днє охє и двє ухє на цо сєм не видєтє, то мє другє дєкєжє. Я уж шикєкє знам. (Дєвєтєлє шє я карсєцєлє и стєнє опрєдє Шимкє). Гєй, шикєкє! Прєдємнє не трєбє вєцєй нїч тєйцє. Добрє шє кєсє скорєй вєрєкє, же у нїшєй тижнї уж чєзкє дєхєтє, так як кєд вєздєх чєзкє и дєвєтє. Але скорєй як дєжєтє рєзблєкє тот дєвєтє вєздєх, мушкє прїсї блїскєнє, гирмєнє, па и сємє трєскєнє грємєх. Так и у нєсє мушкє прїсї до гирмєнє и трєскєнє, бо шє того дєлєй не можє нїтє євєрнє.

ШИМКО: (идєтє на зєлєкє) Янку, добрє мєлє Янку! Цо то я тобє? Шє зємирєтє за Божє мєлєго! Тєкє сєм не дєлєно не видєтє. Тє барз вєзємєрєнє.

ЯНКО: (младєтє сєбє длєнє на лїцє). Гєй, барз сєм нємирнє. Видєтє мє шє як дє шикєкє горнє. (Кладєтє сєбє праву руку на шєрцє). Як мє лєм шєрцє барз дєвєтє. Брєтє нєсє єтє цєгє до прєпєсєнє, а тє и оцєцє тєйцє рєсєнєнєкє.

скоро впади на добра за будову. Тиж ридко ше находза катакомби зробени у з. ав. аренарийох. Аренарий в место одкада брали пшток на будови. Його вигля подобни до катакомбох, лям гунари у ням піски, але вато вельо ширши, як у катакомбох.

Писку треба було вельо на вшелїя римски будови и докоца Риму вст вельо аренарийох, але на 40 катакомби цо су у Риме лям дас шейц кш находза у аренарийох. Таки какомби звичайно були барз малі, бо жем, або вобще повесц писок не добри за будову катакомбох.

Любов перних християнох зробела катакомби за место одпочивку своїм братом; а прса тото место охабела и нам памяток своєї любови; крім того у рижних патрїсах и малжних виражени своєю виру. Най и нас наше почуванє, же аме християне понукне на початанє тих святых местох, дзе помедзи перними християнми и вей мученики своєї одпочивок. Любов до наших умерших най и нас заохоти да ше стараме о красу и шор на наших темгових, але крім того най нас християнска любов примуши на молитву за наших померших братох, да им ше скраца днї покути, кед су у митарству. Воли нам то не забуду и буду ше за нас вступати и молити у нашого небесного оца.

(Ковчи).

Державни приенок и видток у августу.

У менацу августу вилошели наша державни видатки 451 миллион дина и аз 109 миллиони дина меней, як цо було вираховано у бюджету — тельо ше ушпоровало. Приенок у тим менацу вилошели 595 калкони, аз 35 миллиони меней. З того видатка, же державна каса приела у менацу августу принок за 144 миллиони вещей, як цо мила видатку.

ШИМКО: (благое) Змир ше Янку? Цихше гитор, модїм це. Оцац по ноци приходзи да видзи, чи ше Яков врадел, па би могол и тераз лехко ладнєц. Модїм не, Янку, кда до своєї хижки, а шуре будзеш оцац миряйши. (Влапел го на руку, да го виведзе).

ЯНКО: Не! (витаргнул ше). Ша мнє 25 роки. До тераз сом впе слухал мойого оца, але видзим же ше далєй не може буц цихо. Замн же оцац придзе и зато го дочекам.

Шимко, Янко и Осиф.

ОСИФ: (Дрєц с стари, але инче зачуванє. Гитори уж з вонка). Якове, Якове, нашенїви, сини! Яну же то лярму заш правиш? (Уходим, обичи Янка на ше таргнє) То ти Янку?

ЯНКО: Гей, апа, то я.

ОСИФ: Як то, же ши у тнм позним часу инче не у посейї, а цали шк боговити дзєн робел з людзми?

ЯНКО: Ша я, апа, млади и не вистати сом, але чом же ви, ставанє я шуре, як да не треба одпочивку тим вашим старим кошом.

ОСИФ: (мало збувнє) Я? Ша — ето — Яков остал в нощи кує дужей.

ЯНКО: В нощи! Чи то, апа, лям тей ноци? Ша уж вецей, ян пол рока видзим през цату нощи шветло у тей хижки, китре царемно рошлєнєц драпну и чека гветлого росиянїка, цо нас росипув и мєно нам ганьби.

ЯНКО: Мирни сом уж. Знам добре цо мам повесц, лям ти Шимку, видз вонка за мойоме бешедовац сами я и оцац. (Шимко виходим).

(Далєй будзе).

Вановински збори у новембру.

На политичесей сходацки у Краписи виявел бувши министр и терашї народни посланик Павло Матица, же збори за вановински скупштини буду и мєнацу новембру того року.

Осудзени комунисти.

Пред судом за Заштиту держави у Београду осудзени конторох 10 комунистох на кару строгого гарешту од еден до шейц рока. — Жалосно, же вст ишка таких людзох, котри у большевизму глєдаю якушик помоц, а не знаю и знац на цу, лєк пекло запровадзели большевики у України и Русїи.

Бомба у Београду.

Пасок 30. августа еден добре облячени члєвик придал послужателюви („треберови“) Кресовичу на улици у Београду мали ручни кофер, да го однесе до Офицрского Дому и да на цшого там почєка. Плацел му напредок 30 Дин. Кресович задовољни з тнму наспраду однесол кофер, але дєк у Офицрским Дому чєкал на непознатого члєва, експлодирала у коферу бомба (пекольна машина). Од експлозий бул Кресович чєшко ранєти и за кратке време умар. Крєк його чєшко ранєти и едина жена, котра у Офицрским Дому послужовала. Од експлозий попукали у Доме облаци и повнуродовани дзвери. За страшиком и бездушним члєвом, котри дел внєспєлму Кресовичу тоту пєсколну машину, глєди полиция, але до тераз безуспєшно.

6 милиярди парастких длуствох.

Министер Дємитровиц виявел новинаром, же Путинилована Аграрна Банка виробела попис парастких длуствох и цо за тераз лям за 87% маших вєвалох, 13% вєвалских управох не послали до тераз инче попис парастких длуствох у їх местох. У тих вєвалох, цо попис длуствох послали, вєвални сума шнжких парастких длуствох 6 милиярди и 72 миллиони динари. Од тей суми длужни парастки найвєцей приватним особом — 2 милиярди и 688 миллиони Дин. Вєвалом длужни скоро 2 милиярди, а задругом (кооперативом) 740 миллиони Дин, Привилегированей Аграрней Банки 451 миллион Дин, а Гипотекарней Банки 178 миллион. На елнот длужїка оцац 9.497 Дин, лєбл 1.000 Дин, на голт жєми тих длужїкох. Найвєцей длуства на голт жєми оцац у Далмациї и у Бачкей и Банату, а найменей у Вєрбаскей и Вєрдарскей баловини. У Савскей баловини вєвал длужїк обтерховани вєредєс 7.427 Дин. Камати плаци тоти длужїци од 16 до 24%. Наймєнши камати у Словєнїи, бо там вст найвєцей задругни каси (кооператива) и воци жача своїм члєвом пєнєж под бара малки камат.

В Дунайскей баловини приявело ше 83.000 длужїкох, котри мєно вєдно 1 милиярду и 601 миллион длуства. Од 805 вєвалских управох (общинох) попис длуствох послали 749.

У Савскей баловини вст длужїкох 128.884 и мєно 958 миллион длуства (статистїку послала 431 вєвалска управа од мнжких 520).

Професор Йованович васудзени.

Ми уж явели о процесу проти професору Дру Драголюбю Йовановичу, котри бул пред судом за Заштиту Держави оптужєни, же робел проти терашнєму способу владаня у нашей держави. Суд васудзєл Дру Йовановича на еден рок гарешту. Против тей осуди вст апелациї.

РУСКИ КЕРЕСТУР.

† Памятка Мелания Сегеди.

Не одлуга за своїм товаришом-паншом Владимиром Сегеди, парохом у Митровици, одселєла ше в того марного пєвсти у книту живота и його супруга Мелания р. Олардин 30. IX. г. р. после длугого и чєшкого хорования у 34. року своїго живота. Краписи им бул одредзєни живот на тнм оцєнє. Кед ше найкраше ровняли до полноти живота, претаргнєтє им параз шїтки жємского живота.

Чудесне Провидїанє Божиє!

Мунїме ше понорнє и призац воїи божєй, бо нам непонятна вчєсєц з гветей страви гроба.

Покойна памятка зохабєла за собу пєцтерп широти, котри су ладни на Бога и на их блїжших; дца, бабу и другу родину. Живот ей прєнєл цнхо, кирно, як чиста вода бистрей рички. Дзєлєл жила, вилєлєл ше внєцєлєнєй доброта и любов ту своїм члєдом и ту своїм блїжнїм.

Най ей мєдзи шнжкнма нами, котри жємо ридзєли, вєвалєвали, понтовали и любєлєл остави ту да жєми добри и благи спомнє, а на пєбє най ей Господь да мнжнє, блажєннє мир у своїм царствє.

Вичєви Сїи памьтї!

НОВОСЦИ.

+ Союз народох без пенєкох. — Союз Народох отримує держави, члєни Союзу. Але у остатнїм часу держави слабо чєпарнємо уплацєнє и уж су длужни 19 миллион вєвал цирєси франки (кєло 200 миллион динари). И канцєлєрия Союзу уж глєдєл познїку, да мєнєли ладнїцє своїх урванїкох, котри, як жєме раз вєвалєл, мєно бира вєвалєк плаци.

+ Италия мє 42 миллион житєлєкох, аз три миллион вещей, як Французє. Рам ад миллион и 30.000 житєлєкох. То найвєце вичнї вєвалєн и тераз с вєвалєк.

+ Пацц робнц? — Английска инжнїар Гєлтман врацєл ше цнх днєох з большевнцкей державн. Роботнїц по фабриках не цу робнц, а кед ше їх пнєта чєм, вєвал одновєднє: „Нако робнц? Прє вндулку на хлєб, на котру хлєба не доставнш? Чи арє карту на цукор, на котру цукру внлєзе не доставнш? Чи прє тоти пар рублї, за котри шчкунц не можєн?...“

+ Прєганяне церкви у Мексику. — Св. Отец пєла вїдал посланнє проти прєганяня церкви и вїри у Мексику (Штрєднє Амєрїкє). Катакнєц у школах там забранєти, державна ше мнш до нуканїнїх церковннх стєлєрох, одредзєв кєльо шнє церквє мєлє свєцєнїкнх, внглєлєл апостолєского нунцїєл и вєлї другнї пакєснн роблє бєвблєжнє мєксїкєцкє влєдє католїцкєй церкви.

+ Виру не мож котрєц. — З большевнцкей державн приходєл внстї, же тот большевнцкє водєлє острє борбу проти вїри и церквє.

хви, лпак зира у народу жив, а дзе була замарза, там ше будзи. Саме повиня „Безбож-лик“ пшчу, же по вилалох коло Москви народ ходзеа в процесиях пшвциг жито. И медля членама большевицкей странки ест вельо, цо питанма иду до церкви и моля ше, гол то комунистом строго забрането. Нановни ви-сти працова, же большевики уведоую нову парцию, од котрей приход бузде лси лси по ширени безбожства. Але и то нич не може, бо зира укоренилэ у самой людскей природи и ништо ю отамаль витарац не годзен.

— Кровна ексекуция ца Горнйуг. — До вилалу Нюккс Аппа на Подкарпатскей Руси пришол ексекутор з жандарама ексекуирац заостату порцию. Шцок валал ше позберал фришко и папацну на ексеквента. Жандаре почали до людзох штреляц и одного старого дйда на месце забили, еден умар у питателю такой други дзень, а вельо лаших парастох раяно.

За нашу дзеци

Штефанов кожух до дворе ходзи.

Штефанов оцц досц богати газда и крем другога статку ма чонор овцох, не вельо лем дас 40 фазати. Штефан барз любя овци, а бараньчата бере ве-цей рази и на рўки. Лем ше баранох јој, бо вони ше такой на выго з рога-ми змерало. Як да ше лем бави, але кед вадери з погами, такой це претраци. Раз Штефан добре достал од одного бара-на, кед го виганил з приклетя. Теди вон вжан налїчку та бив барана по хрибце. А оцц му гвари:

— Штефане, не дри своего ко-жуха.

Штефан не розумел, цо оцц гуро-рил. Але дакус по тим пришол вон раз зос пшциг та гвари.

— Апо! Я уж нешка замарз, кед сом рано ишол до школы. А Петро бул уж у школы у кожуху. Мае не купиде кожух на жиму?

— Го, го, сину! Дзе иде жима, а твоя кожух ише до дворе и по луки ходзи.

— Кожух сам не може ходзиц! — зачудовал ше Штефан. Кожух треба на шлецох ношиц.

— Не може, гварии, ходзиц? — франтовал оцц далей. — А тот баран, цо це линте так до першох вдерел, то не кожух?

Ага, тераз я розумим. — гвари Штефан. — То з того барана бузде мне кожух! Але як го направиде?

— То сину, цанком не чокко. Ба-раньче треба зарезац и з нього доста-наме месо и скору. Месо увариме и уве-

чеме, а скору висушиме и даме виро-бид. Кушпир скору вироби и вец з ней умие кожух. Крем того предаме ише даскельо овци, даме кушпирови за ро-боту и кушиме ише дано до жижи.

— А кйжесу з образниками?
— И кйжесу ци купим, лем ше до-бре уч! — гварел оцц.

— Тераз ше уж мали Штефан не стара зє кожух. И кед му бузде жимно, вон себе подума, же кожух наивно бу-дзе и од того му постане цешейше и вощейше. А овци и баранох и не во-ла тераз инацк лем кожухи. Гвари:

— Прииди кожухи з пажиди. Ко-жухи сцу вец. Кожухи сцу пид...

(Дзвіночок).

Плацели предплату за 1932. рок:

Руски Керестур.

201. Дюра Шовиц, х. в. 591.	30 Дин.
202. Янко Катрина, 770.	60 "
203. Надь Янко, 351.	10 "
204. Янко Будински, 984.	60 "
205. Михайло Колоний	60 "
206. Михайло Хома, 261.	30 "
207. Малацко Дюра, 263.	30 "
208. Нюрави Андрей, дзвонар	60 "
209. Дзуняк Дюра, 268.	60 "
210. Надь Михайло, ремесар	30 "
211. Дзуджар Мих., карчмар	30 "
212. Штрашар Андри.	60 "
213. Сегеди Штефан, карчмар	30 "
214. Маря Винай-Дудаш	30 "
215. Дзуняк Михал	60 "
216. Мудра Михал, 548.	60 "
217. Папдюрвань Денчи	60 "
218. Хома Янко, ковач	60 "
219. Бодивси Михал, 1136.	60 "
220. Сабадош Михал, 897.	60 "

Подполюли предплату за 1932. р.

Михайло Рамач, 518.	60 Дин.
Киш Василь	60 "
Дюра Гербут, 366.	30 "
Алексаццер Макай, 718.	30 "
Михайло Рамач, 516.	50 "
Штефан Надь, 447.	60 "
Евген Симулович, салаш 34.	30 "
Дюра Салай, 4 в.	50 "
Пат Денчи, торговац	30 "
(Гудак Даянл) Паплацко Михал	20 "
Папура Яким, столяр	30 "
Пшико Михал, ст.	20 "
Паплацко Дюра, 535.	60 "

Як могли конит, читателе з того сиску видзиди. Керестур свою предплату плаци добре. То мушиме з признаньлм видзиди. Од 335 пред-платникох з Керестуре плацели уж 220 цало-рочну лебо полрочну предплату. Прето ше твардо наздаваме, же и остали свою предпла-ту до конца рока намура. Далей приходзи нап

Кодур.

221. Маря Гаргай, учительца	60 Дин.
222. Кезия Лабони, учительца	50 "
223. Силвестер Гайраз, даянц	40 "
224. Янко Буйла, ул. Краля. Петра	50 "

225. Йован Пляскач, 415.	50 Дин.
226. Михайло Боднар, ул. Кр. Петра 60.	30 "
227. Стеван Горняк, Кр. Андрия 8.	50 "
228. Михайло Дротар, 180.	50 "
229. Михайло Шантор, салаш	50 "
230. Михайло Фейса, 27.	50 "
231. Михайло Гилко, 771.	30 "
232. Михайло Планиак, 181.	40 "
233. Оскар Булански, улр. школе	10 "
234. Дюра Молнар, 417.	60 "
235. Петро Салак, 270.	40 "
236. Йован Буйла, 385.	45 "
237. Дюра Буйла, 436.	60 "
238. Земльодиль. Чыталня, Чобан	60 "
239. Штефан Сабон Дайков, 458.	50 "
240. Дюрави Полдурга, 161.	50 "
241. Керелярто Ирвиз, 551.	60 "
242. С. С. Службеншич	50 "
243. Теодор Гарди, 457.	50 "
244. Оштенско поляварство	60 "
245. Михайло Шантор	50 "
246. Митар Зубков, карчмар	30 "
247. Берци Бессермені	50 "
248. Мирон Горилк Кугар, 257.	50 "

(Далой будзе).

Меркуй добре!

Хтори члан у Аграрней Завдници, як за-други у Руским Керестуре, а нема до няшка свою хижку, и спел би то мал, пай ше по скорей обяви до випомнутей заедници. Може досгац цали верх (зров) на хижку, а кед нема своєю пелвкы вшбудовац хижку, най алмоцл Управни одбор Аграрней заедници у Руским Керестуре, на достане за може себе скорей хи-жку збудовац. Семе и жичиме, да каждый член Аграрней Завдници ма свою хижку, да не будзе ані еден преа крова.

АГРАРНА ЗАВДНИЦА (као заруга) РУСКИ КРЕСТУР

Гарди Йоаким, Бодвай Митро.

У Вепровацкей дервари

може ше достац:

3×3 цалово древо за будовлю	4 метери дуге 10 Дин.
3×4 цалово древо на будовлю	4 метери дуге 13 Дин.
4×4 цалово древо за будовлю	4 метери дуге 16 Дин.
Цалово дески за 50 пари по 1 центиметру	4 метери дуги.

Чардаки в багрену барз туньо.
Цидзиде, патрице и питайце цену.

Кремер Флорян,
Вепровац.

У Старого пекара Арт-а У Руским Керестуре

Ест каждый дзень фришконого хлеба по 2 динара кила — черя и ва муку. Предява за ченсжи муку хлябову и биду. У нього ест вшпелвкей судзиди беза-лей и порцолановой и шшшо ашьне по найтуцьшей цене. Жича судзидну за свадзиди. Куцзем кукурицу у чуткох и пасулю.